

"ATEITIS" EINA KAS ANTRĄ DIENĄ:
 Tiražas, Ketvergais ir Subatomis.
 "Ateitis" B-vė. Pnumeratas kaina.
 Spausdinti Valatijose metams.....\$2.50
 "pusi metų.....\$1.50
 Klasei Vietpatystėse metams.....\$3.50
 "pusi metų.....\$2.00
 Apiešimų Kainų Klauskite laišku. Adresas:
Ateitis Pub. Co.,
 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

ATEITIS

THE LITHUANIAN TRI-WEEKLY "ATEITIS"
 Published Every Tue, Thur. and Sat. By
 "ATEITIS" Publishing Co. at Boston, Mass.
 Yearly Subscription:
 In United States.....\$2.50
 To Foreign Countries.....\$3.50
 Advertising rates on application.
 All communications should be addressed:
Ateitis Pub. Co.,
 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

KAINA 2 CENTAI

Entered as Second-Class matter January 14, 1914, at the Post Office at Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

No. 58

Telephone:
So. Boston 21087.

So. Boston, Mass., Utarninkas, Lapkričio (Nov.) 16 d. 1915 m.

Telephone:
So. Boston 21087.

Metai II.

Lietuviu kariuomene?

Italai bombardavo bulgaru uosta.

Austru orlaiviai bombardavo Verona.

Talkininkai žengia pirmyn Balkanuose.

Rusai stumia vokiečius atgal.

RUSAI GALI TAI PADARYTI.

Londonas. — Laikraščio „Times“ korespondentas telegrama praneša iš Becharasto, išreikšdamas nuomonę, jog jeigu Rusija būtų atsiūsi 200,000 karių, kuomet francuzų ir austrų kariuomenės yra išsivaduojamos Aegėjaus jūrės pakraščiuose, tai vilkinimas, kuris viešpatauja kaikuriuose Rumunijos dalise, būtų išalintas, ir tuomet Rumunija ir Grekija stotų talkininkų pusėn. „Tokiam atvežiame“, sako korespondentas, „Rumunija galėtų būti pulti ant Bulgarijos užpildintų pulkų su 200,000 karių ir tuo pačiu kartu užtikrinti vokiečių frontą su 100,000 kareivių. Rumunija galėtų būti pilnai apsaugota tarpų spragose, kurias ji sukūrė nepaimamomis. Septyni veikimo tokiam atvežiame būtų gal but rytinė Bulgarija arba Trakija, kur yra sutraukta feldmaršalo von der Goltz'o armija; bet tai armija trukta amunicijos.“

PALEIDO GREKŲ ATSTOVŲ RUMĄ.

Londonas. — Reuterio telegramų kompanija gavo iš Atėnų pranešimą, kuris skelbia, jog karalius Konstantinas paleido Grekijos atstovų rumą. Nauji rinkimai bus gruodžio mėn. 19 d.

AUSTRAI SULAIKĖ, RUSUS.

Viena. — Lapkričio 12 d. austrų štabas išleido sekančią oficialią pranešimą: „Rusų teatras: I vakarus nuo Czartorysko mes atmušėm rusų ataką. I vakarus nuo Rafalowka anstro-vengrų kariuomenė padedama vokiečių baterijų atmušė priešą nuo Stry. Septyni oficeriai, 200 kareivių ir aštuoni kulkosvaidžiai pasilikę musų rankose.“

ITALŲ NEPALAIMA AFRIKOJ?

Berlinas. — Užjūrio agentūra praneša, jog gautos iš Konstantinopolio žinios parodo, kad Libijoje, šiaurinėj

Afrikoj, italus ištiko nepalaima.

„Arabai užėmė Dshefra, Humradan, Zallain, Urfele, Misrata, Turga ir Tarhuna. Italų nuostoliai dideli. Priegtam arabai užgriebė dvidešimt kanuolių, tris kulkosvaidžius ir daug amunicijos. Italų jiegos, kurios norėjo pagelbėti Tarhune esančioms jiegoms, turi trauktis į Tripolį; joms padaryta didelių nuostolių.“

VALDŽIA KONTROLIUOS VISAS MAISTO PRIEVOLES.

Berlinas. — Butinai visos vokiečių tautos maisto prievolės greitai laiku pereis po valdžios kontrole. Kaip greitai tai įvyks, taip greitai visi Vokietijos žmonės gaus po lygią dalį maisto, nežiurint ar jie turtingi ar biedni. Lapkričio 12 d. įtraukta į maisto prievolių surašą kava, arbatą ir kakao, kurių pardavinėjimą reguliuos valstybė.

APSKELBĖ KARĖS STOVĮ.

Londonas. — Iš Roosendaal pranešama, jog atkeliaujantis iš Belgijos keliauninkai pasakoja, kad vokiečių valdininkai nutarė paskelbti Brusselyje katės stovį, ir tokiu būdu atėmė nuo belgų civilinių valdininkų visas valdymo teises, kokias jie ligi šiol turėjo. To paskelbimo priežastis nežinoma.

IŠGELBĖTA TIK 225 ŽMONĖS.

Rymas. — Laikraštis „Corriere Della Sera“ gavo iš Tuniso pranešimą, kuriame sakoma, jog tik 225 išgelbėta iš 428 pasazių ir juveivių, kurie buvo ant italų garlaivio „Ancona“.

I Tuniso atplaukė dvi valtys su išgelbėtais žmonėmis; vienoj valtj buvo 37 žm., antroj 27 žm. Pasazieriai pasakoja, jog austrų povandeninis laivas šaudė į tą garlaivį per apie valandą laiko, kol viena torpeda į jį pataikė. Povandeninis austrų laivas turėjo du baltus bokštus ir keturias kanuoles.

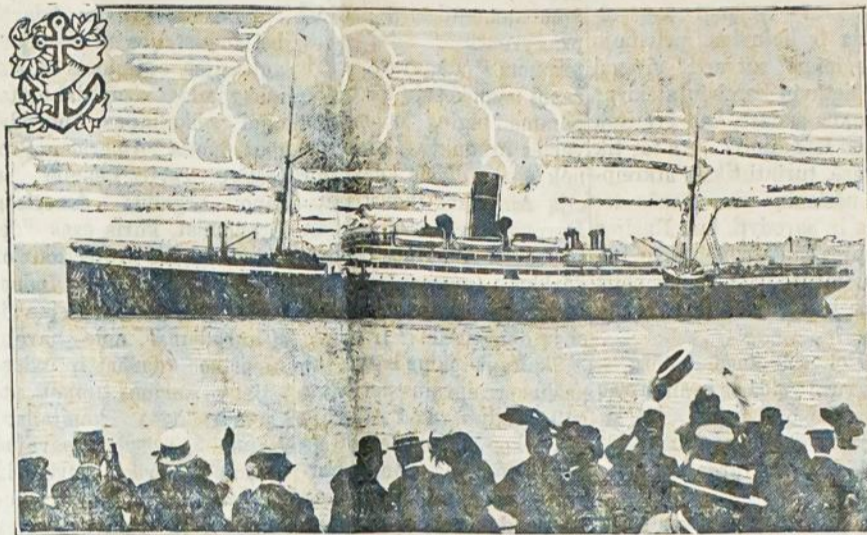

Photo by American Press Association.

Austro-vokiečių povandeninio laivo nuskandintas italų laivas Ancona, ant kurio žuvo daugiau 200 žmonių.

Garlaivio „Ancona“ kapitonas, kuris lap. 11 d. atvažiavo į Tunisą, patvirtino pirmiau pagarsintas žinias, jog austrų povandeninis laivas šaudė į jo garlaivį netuomet, kuomet buvo nuleidžiamos valtys su žmonėmis. Bombos pataikė ir į gelbėjimosi valtį, užmušdamos ir sužeisdamos daug pasazių.

LIETUVIŲ KARIUOMENĖ?

Petrogradas. — Lapkričio 12 d. rusų štabas išleido sekančią oficialią pranešimą:

„Šluoko rajone musų kariuomenė, nuolatos mušdamosi, pažengė pirmyn į vakarus nuo Ruggatz. Po 11 dienų mušių, kurie ėjo beveik be pertrukio musų kariuomenė užėmė Kemmerną ir Antingą. Vokiečiai, kuriems padaryta didelių nuostolių, topo atmeti atgal į vakarus. Mes paėmėm belaisvių ir kulkosvaidžių.“

„Netoji Borsemuende ukės, Iskulo apygardoje, eina smarkūs mušiai. Bėgyje šios dienos mes atmušėm 10 smarkių vokiečių atakų, padarydami priešui didelių nuostolių. Kruvos vokiečių guli prieš musų tranšejas.“

„Šios dienos mušiuose Rygos fronte jaunų lietuvių kariuomenė (musų pabrūkta. Red.) petys į petį su musų kariuomene kovėsi prieš nepaprastai sunkių aplinkybių. Jie puikiai atliko savo užduotį.“

„Dinaburko (Dvinsko) rajone, netoli kaimų Pristanės ir Ilukstės mes pažengėm truputį pirmyn.“

„Netoli kaimo Kostiuokka, į vakarus nuo Rafalowka, eina smarkūs mušiai. Mes paėmėm apie 270 belaisvių.“

„Kaukazo fronte, Tortum rajone, buvo susirėmi-

mų tarp priešakinių pulkų. Ant vakarinio ir pietinio ežero Urumiah krantų, netoli kaimų Karazeva, Bengher, Schaitanova ir Schah-tepe, musų kariuomenė susirėmė su buriais kurdų, kurie liko atmušti atgal į pietus.“

Geneva, Šveicarijoje. — Iš Atėnų pranešama, jog generalis Grekijos štabas nutarė, kad reikia pralavinti visus grekus kereiviško muštrobėi supažindinti su kariuomenės disciplina. Sakoma, kad tuo budu Grekijos armija bus padidinta ligi pusės milijono.

Lucerna, Šveicarijoje. — Iš Atėnų pranešama, jog generalis Grekijos štabas nutarė, kad reikia pralavinti visus grekus kereiviško muštrobėi supažindinti su kariuomenės disciplina. Sakoma, kad tuo budu Grekijos armija bus padidinta ligi pusės milijono.

Londonas. — Anglija, Francija ir Rusija sudarė \$8,000,000 paskolą, kurios Grekija reikalavo, kaip andai jau minėjome. Ta pinigų suma jau perduota Grekijos valdžiai. Naujoji Grekijos valdžia su priemuru Skouloudis priešakyje formaliskai paskelbė, jog Grekija ir ant toliau pasilieka neutrališka ir prielanki talkininkams. Pirmiausia apie tai buvo pranešta į Paryžių, o paskui ir į kitų talkininkų valstybių sostines.

Londonas. — Anglija, Francija ir Rusija sudarė \$8,000,000 paskolą, kurios Grekija reikalavo, kaip andai jau minėjome. Ta pinigų suma jau perduota Grekijos valdžiai. Naujoji Grekijos valdžia su priemuru Skouloudis priešakyje formaliskai paskelbė, jog Grekija ir ant toliau pasilieka neutrališka ir prielanki talkininkams. Pirmiausia apie tai buvo pranešta į Paryžių, o paskui ir į kitų talkininkų valstybių sostines.

Londonas. — Anglija, Francija ir Rusija sudarė \$8,000,000 paskolą, kurios Grekija reikalavo, kaip andai jau minėjome. Ta pinigų suma jau perduota Grekijos valdžiai. Naujoji Grekijos valdžia su priemuru Skouloudis priešakyje formaliskai paskelbė, jog Grekija ir ant toliau pasilieka neutrališka ir prielanki talkininkams. Pirmiausia apie tai buvo pranešta į Paryžių, o paskui ir į kitų talkininkų valstybių sostines.

Londonas. — Anglija, Francija ir Rusija sudarė \$8,000,000 paskolą, kurios Grekija reikalavo, kaip andai jau minėjome. Ta pinigų suma jau perduota Grekijos valdžiai. Naujoji Grekijos valdžia su priemuru Skouloudis priešakyje formaliskai paskelbė, jog Grekija ir ant toliau pasilieka neutrališka ir prielanki talkininkams. Pirmiausia apie tai buvo pranešta į Paryžių, o paskui ir į kitų talkininkų valstybių sostines.

Londonas. — Anglija, Francija ir Rusija sudarė \$8,000,000 paskolą, kurios Grekija reikalavo, kaip andai jau minėjome. Ta pinigų suma jau perduota Grekijos valdžiai. Naujoji Grekijos valdžia su priemuru Skouloudis priešakyje formaliskai paskelbė, jog Grekija ir ant toliau pasilieka neutrališka ir prielanki talkininkams. Pirmiausia apie tai buvo pranešta į Paryžių, o paskui ir į kitų talkininkų valstybių sostines.

Londonas. — Anglija, Francija ir Rusija sudarė \$8,000,000 paskolą, kurios Grekija reikalavo, kaip andai jau minėjome. Ta pinigų suma jau perduota Grekijos valdžiai. Naujoji Grekijos valdžia su priemuru Skouloudis priešakyje formaliskai paskelbė, jog Grekija ir ant toliau pasilieka neutrališka ir prielanki talkininkams. Pirmiausia apie tai buvo pranešta į Paryžių, o paskui ir į kitų talkininkų valstybių sostines.

Londonas. — Anglija, Francija ir Rusija sudarė \$8,000,000 paskolą, kurios Grekija reikalavo, kaip andai jau minėjome. Ta pinigų suma jau perduota Grekijos valdžiai. Naujoji Grekijos valdžia su priemuru Skouloudis priešakyje formaliskai paskelbė, jog Grekija ir ant toliau pasilieka neutrališka ir prielanki talkininkams. Pirmiausia apie tai buvo pranešta į Paryžių, o paskui ir į kitų talkininkų valstybių sostines.

Londonas. — Anglija, Francija ir Rusija sudarė \$8,000,000 paskolą, kurios Grekija reikalavo, kaip andai jau minėjome. Ta pinigų suma jau perduota Grekijos valdžiai. Naujoji Grekijos valdžia su priemuru Skouloudis priešakyje formaliskai paskelbė, jog Grekija ir ant toliau pasilieka neutrališka ir prielanki talkininkams. Pirmiausia apie tai buvo pranešta į Paryžių, o paskui ir į kitų talkininkų valstybių sostines.

Londonas. — Anglija, Francija ir Rusija sudarė \$8,000,000 paskolą, kurios Grekija reikalavo, kaip andai jau minėjome. Ta pinigų suma jau perduota Grekijos valdžiai. Naujoji Grekijos valdžia su priemuru Skouloudis priešakyje formaliskai paskelbė, jog Grekija ir ant toliau pasilieka neutrališka ir prielanki talkininkams. Pirmiausia apie tai buvo pranešta į Paryžių, o paskui ir į kitų talkininkų valstybių sostines.

Londonas. — Anglija, Francija ir Rusija sudarė \$8,000,000 paskolą, kurios Grekija reikalavo, kaip andai jau minėjome. Ta pinigų suma jau perduota Grekijos valdžiai. Naujoji Grekijos valdžia su priemuru Skouloudis priešakyje formaliskai paskelbė, jog Grekija ir ant toliau pasilieka neutrališka ir prielanki talkininkams. Pirmiausia apie tai buvo pranešta į Paryžių, o paskui ir į kitų talkininkų valstybių sostines.

Londonas. — Anglija, Francija ir Rusija sudarė \$8,000,000 paskolą, kurios Grekija reikalavo, kaip andai jau minėjome. Ta pinigų suma jau perduota Grekijos valdžiai. Naujoji Grekijos valdžia su priemuru Skouloudis priešakyje formaliskai paskelbė, jog Grekija ir ant toliau pasilieka neutrališka ir prielanki talkininkams. Pirmiausia apie tai buvo pranešta į Paryžių, o paskui ir į kitų talkininkų valstybių sostines.

Lucerna, Šveicarijoje. — Iš Atėnų pranešama, jog generalis Grekijos štabas nutarė, kad reikia pralavinti visus grekus kereiviško muštrobėi supažindinti su kariuomenės disciplina. Sakoma, kad tuo budu Grekijos armija bus padidinta ligi pusės milijono.

Lucerna, Šveicarijoje. — Iš Atėnų pranešama, jog generalis Grekijos štabas nutarė, kad reikia pralavinti visus grekus kereiviško muštrobėi supažindinti su kariuomenės disciplina. Sakoma, kad tuo budu Grekijos armija bus padidinta ligi pusės milijono.

Lucerna, Šveicarijoje. — Iš Atėnų pranešama, jog generalis Grekijos štabas nutarė, kad reikia pralavinti visus grekus kereiviško muštrobėi supažindinti su kariuomenės disciplina. Sakoma, kad tuo budu Grekijos armija bus padidinta ligi pusės milijono.

Lucerna, Šveicarijoje. — Iš Atėnų pranešama, jog generalis Grekijos štabas nutarė, kad reikia pralavinti visus grekus kereiviško muštrobėi supažindinti su kariuomenės disciplina. Sakoma, kad tuo budu Grekijos armija bus padidinta ligi pusės milijono.

Lucerna, Šveicarijoje. — Iš Atėnų pranešama, jog generalis Grekijos štabas nutarė, kad reikia pralavinti visus grekus kereiviško muštrobėi supažindinti su kariuomenės disciplina. Sakoma, kad tuo budu Grekijos armija bus padidinta ligi pusės milijono.

Lucerna, Šveicarijoje. — Iš Atėnų pranešama, jog generalis Grekijos štabas nutarė, kad reikia pralavinti visus grekus kereiviško muštrobėi supažindinti su kariuomenės disciplina. Sakoma, kad tuo budu Grekijos armija bus padidinta ligi pusės milijono.

Lucerna, Šveicarijoje. — Iš Atėnų pranešama, jog generalis Grekijos štabas nutarė, kad reikia pralavinti visus grekus kereiviško muštrobėi supažindinti su kariuomenės disciplina. Sakoma, kad tuo budu Grekijos armija bus padidinta ligi pusės milijono.

Lucerna, Šveicarijoje. — Iš Atėnų pranešama, jog generalis Grekijos štabas nutarė, kad reikia pralavinti visus grekus kereiviško muštrobėi supažindinti su kariuomenės disciplina. Sakoma, kad tuo budu Grekijos armija bus padidinta ligi pusės milijono.

Lucerna, Šveicarijoje. — Iš Atėnų pranešama, jog generalis Grekijos štabas nutarė, kad reikia pralavinti visus grekus kereiviško muštrobėi supažindinti su kariuomenės disciplina. Sakoma, kad tuo budu Grekijos armija bus padidinta ligi pusės milijono.

Lucerna, Šveicarijoje. — Iš Atėnų pranešama, jog generalis Grekijos štabas nutarė, kad reikia pralavinti visus grekus kereiviško muštrobėi supažindinti su kariuomenės disciplina. Sakoma, kad tuo budu Grekijos armija bus padidinta ligi pusės milijono.

Lucerna, Šveicarijoje. — Iš Atėnų pranešama, jog generalis Grekijos štabas nutarė, kad reikia pralavinti visus grekus kereiviško muštrobėi supažindinti su kariuomenės disciplina. Sakoma, kad tuo budu Grekijos armija bus padidinta ligi pusės milijono.

Lucerna, Šveicarijoje. — Iš Atėnų pranešama, jog generalis Grekijos štabas nutarė, kad reikia pralavinti visus grekus kereiviško muštrobėi supažindinti su kariuomenės disciplina. Sakoma, kad tuo budu Grekijos armija bus padidinta ligi pusės milijono.

Lucerna, Šveicarijoje. — Iš Atėnų pranešama, jog generalis Grekijos štabas nutarė, kad reikia pralavinti visus grekus kereiviško muštrobėi supažindinti su kariuomenės disciplina. Sakoma, kad tuo budu Grekijos armija bus padidinta ligi pusės milijono.

Lucerna, Šveicarijoje. — Iš Atėnų pranešama, jog generalis Grekijos štabas nutarė, kad reikia pralavinti visus grekus kereiviško muštrobėi supažindinti su kariuomenės disciplina. Sakoma, kad tuo budu Grekijos armija bus padidinta ligi pusės milijono.

Lucerna, Šveicarijoje. — Iš Atėnų pranešama, jog generalis Grekijos štabas nutarė, kad reikia pralavinti visus grekus kereiviško muštrobėi supažindinti su kariuomenės disciplina. Sakoma, kad tuo budu Grekijos armija bus padidinta ligi pusės milijono.

Lucerna, Šveicarijoje. — Iš Atėnų pranešama, jog generalis Grekijos štabas nutarė, kad reikia pralavinti visus grekus kereiviško muštrobėi supažindinti su kariuomenės disciplina. Sakoma, kad tuo budu Grekijos armija bus padidinta ligi pusės milijono.

Lucerna, Šveicarijoje. — Iš Atėnų pranešama, jog generalis Grekijos štabas nutarė, kad reikia pralavinti visus grekus kereiviško muštrobėi supažindinti su kariuomenės disciplina. Sakoma, kad tuo budu Grekijos armija bus padidinta ligi pusės milijono.

NAUJAUSIOS ŽINIOS.

SALONIKAI, lapkričio 15 d. — Pagaliaus ir Italija prisidėjo prie talkininkų Balkanuose ir pradėjo veikti. Vakar italų kreiseris bombardavo bulgarų uostą De-degač ir sunaikino gelžkelio stotį ir du amunicijos traukinius.

RYMAS, lap. — Austrų orlaiviai užpuolė ant italų miesto Verona, kur paleistos iš orlaivių bombos 30 žm. užmušė, o 49 sužeidė.

— Austrų povandeninis laivas paskandino italų garlaivį „Bosnia“. Nesuranda vienos gelbėjimosi valtys.

SALONIKAI, lap. 15 d. — Serbai apgalėjo bulgarus prie Letovo ir užėmė tą miestą.

ATENAI, lap. 15 d. — Serbai oficialiai užginčija, jog priešas užėmė Valandovo ir jog jie turėję palikti daug karės medžiagos. Jie traukiasi atgal geroje tvarkoje.

RYMAS, lap. 15 d. — Keliolikoje vietų italų ofensivas turėjo naujų pasekmių; ypatingai smarkus mušis buvo į šiaur-vakarius nuo Gorizia.

— Ant Carso lygumos italai tranšeja po tranšeos žengia pirmyn. Subatoj šturmu užėmė keliolika tranšejų.

VIENA, lap. 15 d. — Austrai skelbia, jog prie Čartorysko jie apgalėjo rusus ir paėmė 1,500 belaisvių.

SOFIJA, lap. 15 d. — Talkininkai spaudžia bulgarus prie Veles ir padarė jiems didelių nuostolių. Bulgarijai atsiėmė atgal Tetovo. Talkininkų kariuomenės žengia pirmyn išilgai visą Balkanų frontą. Vokiečiai paėmė 1,773 serbus nelaisvėn.

PETROGRADAS, lap. 15 d. — Rusai stumia vokiečius atgal Rygos rajone ir prieš upės Stry.

— Rusai stumia vokiečius atgal Rygos rajone ir prieš upės Stry.

Ivairios žinios.

REDAKTORIAI PRISIPAZINO PRIE SUOKALBIO.

New York, N. Y. — Kad redaktoriai yra įvairių dalykų sumanytojai ir kad jie dalyvauja prie įvairių dalykų įvykdinimo, tame nėra nieko naujo. Todel ir ne-nuostabu, jog lapkričio 9 d. suareštuota brolius Alexandras ir Viktorą Gondos, kuriuodu redagavo Bridge-porte, Conn., leidžiamus anglų ir vengrų kalbose laikraščius. Policija ir de-(žiur. ant pusl. 4)

"Ateitis"

366 W. Broadway, South Boston, Mass.

Utarinkas, Lapkričio (Nov.) 16 d. 1915.

Atsiunčiamieji Redakcijai rankraščiai turi būti su autoriaus parašu ir antraštu. Rankraščius Redakcija taisyti ir trumpina sulig savo nuožiūra. Netinkantieji spaudai smulkesnieji raštai (korespondencijos, eilės ir p.) naikinami ir autoriams negražinami.

DALYKAI PRADEDA AIŠKĖTI.

Pusiau slaptingų p. Yčo telegramų ir laiškų turinys bei tikrasis jų tikslas pamažu pradeda aiškėti. Iš "Lietuvių Balso" sužinome, kad Stockholman "lietuvių reikalais" važinėjo p. Yčas ir St. Šilingas ir kad jie ten laukė p. Gabrio ir Anglijos bei Amerikos lietuvių. Bet iš Amerikos lietuvių niekas nebuvo kviestas... Ar buvo kas iš Anglijos — nežinia. Visus nutarimus Lietuvos šelpimo ir p. Gabrio biuro rėmimo reikalui, matyti, darė p. Yčas ir p. Gabrys, asistuojant p. Šilingui. Jie ir direktyvas duoda Amerikos lietuviams, jie taipgi užtikrina, kad "pinigų bus".

Iš "Lietuvių Balso" sužinome ir daugiau dalykų. P. Yčo sumanymui karštai pritarusios ir laukutinių ir vidaus reikalų ministerijos su žinomu Neudhardt priesakyje. Leidimas suvažiuoti duota momentališkai ir net aprupinta rekomendacijomis... Viskas kuopuikiausia. Klausimas vien kyla: iš kur pas rusų valdžią atsirado tiek gerų norų pagelbėti lietuvių tautai? Jeigu rusų valdžiai ištikrųjų taip rupi lietuvių vargą ir reikalai, tai kur ji buvo pirmiau, kuomet visa Lietuva buvo rusų valdžioje? Kodel tuomet toji pati valdžia taip nežmoniškai pasielgė ir dabar dar elgiasi su Prūsų lietuviams? Kodel nepasigalėjo ir nepasigalėjo mažų vaikelių, moterų ir senelių, bet, tartum kokius piktadarius, varinėja etapais ir badu marina? Jeigu rusų valdžiai taip rupi lietuvių reikalai, tai kodel dabar, kaip matyti iš to paties "Lietuvių Balso", lietuvių pabėgėliai grūžiami Sibiran ir kelionėje badu marinami?

Stai klausimai, kurie rusų valdžios gerus norus, su tokia didele pompa apreikštus per p. Yčą ir net ambasadorius, mes turime sutikti su prideramu nepasitikėjimu. Rusų valdžia nepasidrovėjo Lėnkijai "duoti" autonomiją, kuomet vokiečiai ir Varšavą ėjo, ji taipgi rupinasi "atstatyti" Lietuvą, tik pradeda tą darbą ne nuo Vilniaus, o nuo Tilžės, prietam dar užsivažiavusi nuo... Amerikos. Manys, pasauli, kokie mes geradėjai!

Kad rusų valdžia, nepasisekimų verčiama, emė lošti "pavergtųjų tautų gelbėtojos" rolę, tai matyti ir net iš karės štabo oficialių pranešimų. Seniau kares štabo oficialiuose pranešimuose buvo paminėta dalyvavimas leikų ir latvių legionų. Tai mūsų nestebino, nes žinome,

kad ir lenkai, ir latviai tokius "legionus" tvėrė. Bet štai lapkričio 12 d. oficialiame pranešime pasakya: "In the fight today on the Riga front young Lithuanian troops fought side by side with our troops under extremely difficult conditions. They acquitted themselves splendidly" (vertimą žiūrėk karės žiniuose. Red.). Ką tai reiškia? Nejaugi rusų valdžia ir lietuvius priviliojo "legionus" sutverti? Ar gal iš lietuvių kareivių atskirus pulkus sudarė, kad greičiau juos išnaikinti? Ar tai tik frazė, turinti tikslą atkreipti užsienių visuomenės dėmesį ir parodyti, buk Rusijos tautos sudaro net savo kariuomenes ir su rusais petis į petį kovoja prieš vokiečius?

Kol smulkmenų nėra — šis rusų valdžios pranešimas pasiliks paslaptimi. Aišku vienas dalykas: rusų valdžia lietuvių vardo jau nesidrovi.

Į p. Yčo direktyvas ir p. Gabrio misiją, remiama tos pačios valdžios, mes žiūrėsim su prielankumu ant tiek, kiek tai lies tikrąjį vargstančių žmonių šelpimą, be jokių pašalinių politikų, tą politiką taipgi galėtume remti, bet tik su sąlyga: jeigu tai aiškiai vestu bent prie pilnos demokratiškos Lietuvos autonomijos.

P. S. Mes ką-tik gavome "lietuvių konferencijos Kopenhagoj 25—30 spalį mėn." nutarimus. Savo turinui tie "nutarimai" taip įdomūs, kad sekančiam Nr. mes juos paskelbsime su savo pastabomis. Red.

KAM YRA PAVOJUS?

Tartum susitarusi Amerikos spauda pradėjo kalbėti apie pavojų Amerikos pramonei, kuris visoje baisumoje iškilsiąs Europos kare pasibaigus. Taip, Boston Daily Globe lapkr. 9 d. rašo: "Amerikos biznio reikalai daugiau nukentės po karės, negu karės metu. Dabar kariaujančios tautos stengiasi viena kitą sutriuškinti. Jos stengiasi nupirkti viską, ką tik mes galime parduoti — pradant šrapneliais ir baigiant batų raiščiais. Taikai įvykus tos tautos stengsis atgauti milžiniškus nuostolius, grobdamos pasaulio prekybą, kurios buvo nustoję. Pramonės karė, kurion mes busime įtraukti ir kurioj mes daugiausia nustosime, — seks po dabartinio krizio...."

Sios šalies pramonės turtas bus užpultas iš dviejų pusių. Mes nustosime amunicijos rinkų.... Fabrikai, kame dirbama viršlaikiai karės reikmenis gaminant, turės imtis kitų pramonės šakų. Kaip daug šitas persikeitimas atsilieps į Amerikos pramonę — priklausys nuo mūsų pačių atsižūrėjimo ir sugabumo.

Iš kitos pusės mūsų pramonė bus užpulta tiesiai dabar kariaujančių tautų, kurios stengsis atgriebti pra-

rastą pramonę. Šiandien jų industrija yra nuvaryta nukoto per vaikų ir moterų darbą. Moteris įėjo pramonėn vieton vyrų, kurie išėjo karės laukan, niekuomet nesugrįš, taip ir daugelis moterų, kurios įėjo pramonėn, niekuomet nesugrįš namų gyvenimam. Vyrai, kurie sugrįš namo imsis bile kaip apmokamo darbo, kad tik pragyventi.... Šitai reikš pramonės ubagystę. Prie žemų užmokesnių tos tautos gamins pigius ir menkos vertės produktus, kurie vienok darys didelę konkurenciją Amerikos industrijai.... Europos tautos stengsis sutriuškinti Amerikos bendradarbius (pramonėje), kadangi mes busime svarbiausi jų oponentai...." Ir tt.

Skaitant tokius ir tam panašius straipsnius nevienam gali išrodyti, kad ištikrųjų Amerikos pramonei grėšia didelis pavojus. Antra vertus — negalima sakyti, kad čia nekiek nebūtų teisybės. Amerikos industrija, kare pasibaigus, turės nukentėti jau vien delto, kad tos dirbtuvės, kurios dabar gamina karės medžiagą Europos kariaujančioms valstybėms, tu pelningųjų rinkų nustos. Bet ar šita aplinkybė ištikrųjų grėšia tokiu dideliu pavojum visai Amerikos industrijai?

Pažiūrėkim. Amerikos žmonių minios šiądien dar gyvena ne namuose bet lindyne, minta kuoprasčiausia, neišgali patenkinti nei menkiausių savo kultūros reikalavimų. Reiškia, žmonių padėjimas nėra dar tokšai, kad dirbtuvės neturėtų ko kita gaminti, kaip tik ginklus ir šovinius žmonėms žudyti. Europoje ši karė žmonių turto sunaikino galybes ir truks kelioka metų, kol viskas bus atstatyti. Pačios vienos Europos dirbtuvės su savo žmonėmis šito atlikti nespės, kaip dabar be amerikonių pagalbos "nuspėja" naikinti. Vadinasi, taikai įvykus Amerikos industrijai nereikės bankrutuoti, o vien prisitaikinti prie naujų sąlygų. Bet kiekvienas prisitaikymas reikalauja energijos eikvojimo ir materialiu išlaidų, tuo tarpu Amerikos kapitalistai norėtų milijonus pelnyti piršto nepajudindami. Štai jie ir ir daro triukšmą, rodydami savo išmislytą arba įsivaizdintą pavojų Amerikos industrijai ir jos žmonių gerovei.

Bet daroma ne tik triukšmas, bet ir sisteminė agitacija jųjų reikalų naudai. Toji agitacija yra dvejopa: 1) už įvedimą muitų (protekcionizmo) politikos, 2) už padidinimą kariuomenės ir laivyno.

Kad šitos visos priemonės Amerikos kapitalistams nau dingos — nėra abejonės. Prideramai sutvarkius Amerikos kapitalistai gali pašalinti Europos pramonės konkurenciją ir gaminamųjų produktų kainas pakelti ligi augščiausio laipsnio. Bet

kitoms valstybėms tokia Amerikos muitų politika gali nepatikti. Todel... Ameriką turi būti "galinga": reikia milžiniško karės laivyno ir didelės sausžemio armijos. Karės laivyno ir Armijos didumas Amerikos ginklų fabrikantams taipgi suteiks tuos pelno šaltinius, kuriuos jie lig šiol turėjo tik Europoje.

Štai visa paslaptis visos "preparadness" ir "darbo bei industrijos protekcijos" agitacijos. Minioms skiriamai spaudai visus šiai agitacijai reikalingus nurodymus duoda "American Protective Tariff League" su savo organu: **American Economist**, kuris esąs "devoted to the protection of American Labor and Industries." Iš čia tai ir išseina visi nurodymai apie pavojų Amerikos "darbui ir industrijai", kuriuos tuojau atkartoja visa kapitalistų spauda. Teisybė, pavojus yra, ne Amerikos darbui ir industrijai, o darbo žmonėms ir jų ramybei. Nes protekcionizmo politika ir militarizmas, už ką taip agituoja "protektvyvo tarifo sąjunga", visu savo sunkumu užgula tik ant darbo žmonių ir pasekmėje veda prie ginkluoto valstybių susirėmimo — karės.

Iš laikraščių.

"Moksleivių Keliai".

JAUNOSIOS LIETUVOS spaulio Nr. pasirodė pirmas Nr. **Moksleivių Kelių**, kurie eina kaip "Jaunosios Lietuvos" skyrius vieton buv. "Jaunimo Sėpnų".

Moksleivių Keliai užima pusšesio "Jaun. Liet." puslapio ir be konstitucijos, 4—jo L. M. S. A. seimo protokolų, užpildyti raštais abiejų M. K. redaktorių — Konst. Augustinavičiaus ir Pr. Žuravlio, taipgi Ž. J. fejletonėliu, "Keliame".

Straiptuose matyti daug entuziazmo.

"Jeigu bėgyj trijų metų mes buvome tuo vaškiniu dievuku, kuris juo ilgiau pasiliko prie ugnies, tuo daugiau nyko, — tai dabar stengsimies buti tais puodais, kuriuos ugnis ne naikina, bet stiprina...."

Seimo laiku iškilo daug ikišiol dar negirdėtų mūsų tarpe klausimų, naujų obalsų. Tai džiuginantis apsišėskimas. Vienok, idant žodis stotusi kunu, mes privalome daug, daug pridėti darbo. Pirmoje vietoje, turime nuodugniai apkalbėti, apsvarstyti dalykus. Vieta tam — "Moksleivių Keliai"....

Tik tiek galim išreikšti, kad visas pastangas dėsim, ne vien tik palaikyti šioj-tokį L. M. S. A. temperamētą, bet sujungti visą Amerikos liet. pažangiąją moksleivių. Tame mes matom didelę svarbą. Anot rusų patarlės, verčiau turėti šimtą draugų, negu šimtą rublių. Tas gana būtų aišku, kad moksleiviui be draugų, tai mirtis be liudininkų."

Taip prablja į moksleivius abudu "M. K." redaktoriai. Ir čia pat dar deda **Atsišaukimą** į rytiečius, kur tarp kito pasakya štai kas:

nu iš svarbiausių klausimų. Ikišiol visi bandymai nedavė jokių rezultatų. Taip sakant, balsai pasiliko tyruose šaukiančių balsais....

Nespeliosime priežastis, kurios sulaukė rytiečių pažangiąją moksleivių nuo prisidėjimo prie mūsų. Nėra prasmės. Mes manome, kad netolima ateitis parodys tikrąjį dalykų stovį. Šiuo tarpu mes atkreipiame dėmesį į L. M. S. A. konstituciją. Tai bus geriausia progą pažinti tuos "dievus", kuriems mes tarnaujame arba bent manome tarnauti.

Mes baigiame, tikėdamies, kad ta pabaiga suteiks naują pradžią. Draugai rytiečiai, jeigu jums rupi šviesesnė moksleivių ateitis (o mes tame neabejojame), tai neužmirškite, kad tas galima padaryti tik bendrai veikiant. Užtai įjėskokime tokių būdų, kurie mūsų vienytų, o ne skirtų.

Dar kartą, — mūsų tikslas yra užmegsti su jumis kuortimiausius ryšius ir tuo būdu veikti išvien.

Mes savo pasakėme, — dabar jusų eilė."

Vadinasi — "pirštinė mesta" tiesiog "rytiečiams". Ar jie ją pakels?

Apie Stockholmo "suvažiavimą".

LIETUVIŲ BALSO Nr. 8 išspausdintos žinios paaiškina tuos abejojimus, kuriuos mes išreiškėme praeitame Nr. del p. Yčo laiškų ir telegramų ir del p. Gabrio pasiuntinystės. Ten rašoma:

"Lietuvių Draugijos Komitetui nukentėjusiems del karo šelpiti senai rupi kaip nors užmegsti ryšius, kad galima būtų susižinoti su pasilikusiais Lietuvoje ir reikalui esant, duoti jiems pagalbą. Tiesiai mums susižinoti su Lietuva labai sunku. Todel "Lietuvių Balse" jau buvo rašyta, kad vokiečių užimtajai Lietuva pasirupintų Amerikos lietuvių, buvo nurodyta net būdu, kaip tat padryti. Ir tiesa. Dabar amerikiečiams ta valanda, kada jie gali daugiausia padaryti, daugiausia parodyti, kad jie gerai supranta tėvynės sunų pareigą.

Delto Centralinis Lietuvių Komitetas nesitenkina vienu atsišaukimu į amerikiečius. Komiteto pirmininkas pranešė D. K. Tatjanos Komiteto pirmininkui, kad jis yra sumanęs organizuoti pašalpą pasilikusiems Lietuvoje ir kad tuo tikslu ruošiasi važiuoti į Švediją į Stokholmą. D. K. Tatjanos Komiteto pirmininkas senagorius Neudhartas karštai pritarė tam sumanymui ir pažadėjo, jog D. K. Tatjanos Komitetas duosiąs tam reikalui ir lėšų, jeigu tik pavyktų tas darbas organizuoti. Girdi, Lietuvių Komitetas pagavęs jo mintį.

Tokį pritarimą išgirdęs M. Yčas emė rupintis gauti leidimą važiuoti į užsienį. Vyriausybė, į kurią teko kreipties kelionės reikalais, taip-pat pasirodė sumanymui prijaucianti. Leidimas buvo gautas greitai. Užsienių reikalų ministerija įdavė net tam tikrų laiškų į Rusijos pasiuntinį Švedijoje Nielidovą. Tokiu būdu Centralinio Lietuvių Komiteto pirmininkas M. Yčas ir jo sekretorius St. Šilingas rugsėjo 30 d. rytą išvažiavo į Stokholmą.

Stockholme laukiami atvažiuojant Paryžiaus Lietuvių Informacijos Biuro vedėjo J. Gabrio; laukiama taip-pat lietuvių atstovų iš Amerikos ir Anglijos. Ten bus tarybos, kurios turės išrasti būdą, kaip geriau susižinoti su vokiečių užimtajai Lietuva ir kaip organizuoti ten nuo karo nukentėjusiems pagalbą. Be to, Lietuvių Centralinio Komiteto atstovams rupės surasti kelius, kad Centralinis Komitetas galėtų tiesiai susižinoti su lietuvių organizacijomis Lietuvoje.

Sis Lietuvių Centralinio Komiteto atstovų žygis yra labai didelės svarbos. Jis turės nepalikti be vaisių. Turės susidaryti tam tikra organizacija, įstaiga, kuri galėtų tarpinkauti tarp mūsų, išsikėlusiuų į Rusiją, ir pasilikusiųjų Lietuvoje pašalpos reikaluose.

Sudarius tokią tarpinkaujamą įstaigą, reikia pasirupinti, kad ji nepaliktu nuošaliai, kad tikrai galėtų tarnauti tam tikslui ir tam reikalui, kuriam ji bus sudaryta. Reikia ypač, kad Amerikos lietuvių žinotų apie ją ir remtų ją, kiek bus galima. Daugiau pasakysim: reikia, kad Amerikos, Anglijos ir kitų kraštų lietuvių ne tik remtų, bet ir patys kuouoliausiai dalyvautų Lietuvos šelpimo organizacijos darbe."

Viskas tas labai puiku. Bet mes turime štai ką pabrėžti: 1) ir p. Yčo leidžiamas "Lietuvių Balsas", ir patsai p. Yčas daug geriau padarytų, jeigu dalykus vadintų tikraisiais jų vardais, t. y. vienos šelpimo draugijos komiteto nei jo viršininkų nevadintų visų lietuvių centralinio komiteto viršininkais ar kt., — tai klaidina visuomenę; 2) visi Amerikos lietuvių išvien gali darbuotis tik lietuvių šelpimo organizacijos darbe, tuo tarpu politikos darbai, prie dabartinių sąlygų ir srovinių santykių, visus suvienyti, regis, nebūtų galima. Todel p. Yčas didelę klaidą padarė, surišdamas Lietuvos šelpimo reikalą su politika ir p. Gabrio biuru, kaip tai matyti iš jo laiško, išspausdinto praeitame "Ateities" Nr. Tas maišymas politikos su šelpimu, pasekmėje, blogai atsilieps į patį šelpimo reikalą.

A. Rimka.

DELKO PRUSŲ LIETUVIAI "SUVOKIETĖJĘ".

5. Valdžios valdymo politika ir jos įtėkmė.

Bet eikime dar toliau — į valdžios politiką, kuri taipgi negali likti be įtėkmės į valstybės gyventojus. Aš nežinau, ar gali būti pasaulyje kita valstybė, kur autokratis valdymas su savo biurokratija "butų" taip prisitaikęs ir susipynęs su konstitucijiniu režimu, kaip Vokietijoje, iš Vokietijos—Prusijoje, o iš Prusijos—Rytų Prusuose. Stačiai kaž kokia, švelniai tariant, "mefistofeliška" sistema. Įstatymai ir piliečio teisės dažnai įvairiausio plauko valdininkų laužoma ir mindžiojama po kojų. Ne tik autoritetas, po kojų. Ne tik autoritetas, bet ir įvairių valdininkų teroras sutinkama perdėm. Rinkimuose į vietos savivaldybes, apskričių, provincijos, karalybės ir valstybės seimus vietos valdininkai, karalybės ir valstybės seimus vietos valdininkai, dvirinkams padedant, vartoja tokių įrankių saviems kandidatams pravesti, o opozicijai apgalėti, kad dažnai jiems gali pavydėti ir daugiausia pragarsėję kai kurie Rusijos viršininkai. Teismuose taipgi dažnai apsišėskia partijų ir už tą patį prasižengimą labai dažnai vienaip nuteisiama "valdžios priešas", o visai kitaip jos draugas iš konservatyvų. Vienok Prūsų gyventojas nuolat didžiojas savo tvarka, savo įstaty-

Kolabai s ne-
sida-
acija,
nkau-
tju i
tuvo-
auja-
pinti,
kad
ikslui
ji bus
kad
apie
dima.
kad
kraš-
bet
vauty
acijos
Bet
iežti
Lietu-
Yčas
u da-
var-
drau-
ninkų
ntra-
s ar
nenę;
i iš-
tuvos
larbe,
prie
vinių
regis,
Yčas
amas
u po-
ip tai
dinto
Tas
pimu,
i pa-
ka.
VIAI
itika
— i
aip-
rės i
Aš
sau-
au-
savo
pri-
son-
Vo-
ru-
tytų
ko-
efis-
aty-
žnai
nin-
ma
tas,
tas,
te-
em.
val-
nei-
bės
sai,
sei-
va-
to-
ms
o
až-
ir
kai
ai.
ip-
už
ai
nai
sai
er-
y-
as
y-

Delko? Pirmiausia
kad Prusuose ir di-
valdininkas, jeigu
perzengs įstatymus ir
piliētį, galima pa-
atsakomybėn ir byla
gauti, galima gauti atlygi-
už padarytas skriaus-
is ir tt., jeigu tik skundikas
byla ligi galo išvesti.
byla byla tęsiasi kartais
metų, eina iš instanci-
instancijon, bet visgi
skriaustasis gali susilauk-
teisingumo. Šitas Prusų
įstatymo per-
teisingumas
stiegiams žmonėms la-
maža naudos tesutei-
nes visos proceduros
ir bylos ilgas tęsi-
—taipgi piniginės išlai-
bylai vesti, toliau keršto
ir kt. — dažniausiai
ir norą bylinėtis pra-
mai "apžiūrėti", malonų
(kuomet kas-nors susi-
joja su valdžia ar jos at-
ovais ir išlaimi) kiekvie-
um palaiko iluzija, buk
Prusuose įstatymai gerbia-
ir visuomet galima rasti
sybę. Į atsitikimus, kuo-
valdininkai už neteise-
pasielgimus lieka nenu-
usti, jie visai nežiuri ir
kai: "kam jis (nuskriau-
stasis) žioplis, kam teisybės
reikėjo?" Arba: "tai jis
kvalas — nemokėjo: kodel
tas ir tas laimėjo?" Iš
šios pusės nemažą įtekme-
vokiečių ekonominis
kultūrinis stovis, socialė
statymdavystė bei visa
arka iš vienos pusės ir ar-
mos Rusijos tvarkos pa-
veikslai iš kitos, (kurie vo-
kiečių laikraščiu dar dides-
niais nupiešiami, kai jie
yra ištikrųjų, ir skaity-
ojams nuolat paduodama
pačios juodosios pusės).
Ypač kad Prusų lietuviai
susiiekia kaip tik su tomis
Lietuvos ir Žemaičių vieto-
kaimais, kur ligi geležinkelių
išaiškoma dešimtimis mylių,
kur visa kultura stovi ant
žemiausio laipsnio ir tt.
Visa šitai daro didelį išpu-
dį ir dar labiau pabriežia
Prusų valdžios ir tvarkos
gerumą, palyginant ją su
rusų (apie anglų ir kitų ap-
viesių) šalių tvarką, jie ne-
žino ir palyginti negali).
Prie šito viso dar priside-
da augštesniosios vokiečių
vyriausybės saldumas". Pa-
virdžiu, jeigu vyras su
žmona išgyveno poroje 50
metų, tai be jokių rupinimų
si karaliaus vardu gauna
50 mk. dovanų. Patsai ka-
ralius arba sosto įpėdinis
beveik niekuomet neatsisa-
ko būti "kumais", kad ir ne-
turingiausias žmogus, jei-
gu šis "papašo". "Ir reikia
žinoti, kad Prusų gyvento-
jai šia karaliaus malone"
kaikada pasinaudoja, o ku-
mai, vėl savo "krikštavai-
kiams" kaikada vėl šitą pa-
dovanoja. Jeigu vietos gy-
ventojai kuo nesotūs, tuo
labiau jeigu jie nori savo
"dėkingumą" išreikšti ar
"pasveikinti", tai jų deputa-
cijos, nors ir prastų žmonių,
paties karaliaus dažnai pri-
imamos ir "maloniai" su jais
"pasikalbama". Prie minis-
terijų ir šiaip augstų ponų
tai beveik visuomet prieina,

ir šie ne tik prižada išpildyti
"teisingus troškimus", bet
kaikada ir patį ant vietos
atvažiuoja ir prižada pada-
ryti visa, kas tik bus galima.
Jei kokiame reikale siunčia-
mos peticijos ar tai kurio
ministerio ar paties kara-
liaus vardu, tai visuomet
raštu suteikiama (nors kai-
kada ir po gana ilgo laiko)
atsakymas kokio-nors kadir
paprasciausio žmogaus var-
du, kad prašymas gauta ir
tt. Kartais net karalius pa-
liepia žmonių norą išpildyti,
apie tai ir tt. Ir nors iš tų
peticijų, deputacijų, priža-
dėjimų ir kt., jeigu tik žmo-
nių norai nesutinka su val-
džios norais, nieko gera ne-
išeina, nors paliepiamai ir
"raštai nepildoma, bet tie
visi atsakymai, atvažiuo-
mai "apžiūrėti", malonų
pasikalbėjimai"; taip-pat
dovanos, "kumavimai" ir kt.
dar labiau sustiprina aną
iluziją ir į žmonių galvas
kalte įkala, kad Prusuose ne
tik teisybė per teismą gali-
ma surasti, bet ir "augštieji
ponai" labai geri, malonūs
"patsai karalius tik del se-
natvės nesiēmė lietuvių kal-
bos mokyti (Prusų lietu-
viuose neretai girdimas tari-
nys!) ir tt. O kad čia kur
karaliaus valia nepildoma,
tai, žinoma, delto "karaliaus
kaltinti negalima" arba "ka-
ralius apie tai nežino".
Bet štai dar vienas vokie-
čių valdžios politikos pa-
veikslas. Kuomet vienu ka-
raliaus paliepimu (1844 m.)
steigiama prie mokyklų lie-
tuvams stipendijos, tai ne-
trukus po to kitu paliepimu
uždraudžiama lietuviams
kareiviams laikyti lietuvių
kalba pamaldos. Ir beveik
tuo pačiu laiku maloniai su-
tinkama lietuvių deputaci-
jos, primama iš jų lietuviš-
kos pirštinės", "meilingai"
pasikalbama. Čia jau (1873
m.) uždraudžiama valdžios
raštai (Kreisblatt) skelbti
lietuvių kalba, iš mokyklų
pašalinama lietuvių kalba
vadovėliai, lietuvių lanko-
mose mokyklose įsakoma
mokyti apie "vokiečių tėvy-
nės" meilę (1870—71), net
steigiama "moksliški" kur-
sai, kur lietuvių mokyklų
mokytojams "moksliškai"
išdėstoma, kaip jie turi ger-
manizuoti lietuvių vaikus
(1875 m. Gumbinėj). Ir čia
pat (1878 m.) vel priimama
lietuvių deputacija, klauso-
ma "laiminimo" žodžių, įvai-
rūs augšti valdininkai pri-
žada lietuvių kalbą mokyk-
losna įvesti, lietuviškai kal-
bančius mokytojus duoti ir
tt. ir tt. Kuomet Prusijos
seiman valdžia įnešė įstati-
mo sumanymą, kame prašo-
ma 100 mil. markių "vokie-
tystei sustiprinti" ne tik Po-
znanijų lenkų tarpe, bet ir
Rytų Prusuose lietuvių tar-
pe, ir kad "pavojui" stovin-
čiuose valsčiuose (t. y. ten,
kur nedaug vokiečių yra)
butų superkama žemė ir iš
lietuvių ir ten kuriami vo-
kiečiai, — po kelių dienų
(7—V, 1912 m.) tame pačia-
me seime ministeris valdžios
vardan skelbia: "Jeigu len-
kai klaustų, kaip jie turi el-

gtis, idant Prusų valdžiai
patiktų, tai galėčiau jiems
nurodyti lietuvių (ir mozu-
rų) paveikslą", — t. y. kaip
tik tų pačių, kuriems suger-
manizuoti prieš kelias dien-
as 100 mil. mk. prašė! Ir
tai pasakyta svarstant įsta-
tymo sumanymą tokiems-
pat danų ir Poznaniaus len-
kų germanizavimo tikslams!
Vytautas Steponaitis.
Laiškai iš Rusijos.
Gyvenimui slenkant.
I.
Norėdamas suteikti apžvalgą
visuomeninio Rusijos gyvenimo,
pasijunti keblame stovyje. Kiek-
viena diena, kartais valanda su-
teikia tiek naujo, tiek turinčio
svarbos, kad to visko nepažymė-
ti būtų, tarytum, nuodėmė.
Pradedi rašyti ir galvoji, prie ko
čia ypač vertėtų sustoti, ką ypač
pabrėžti. Todėl tenamąsto skai-
tytojai, kad aš tikrai galėsiu su-
šviesti gyvenimą, torškimus, no-
rus, galop įvairius kludėjimus.
Manoji apžvalga tai tik lengvutis
skraistės praskleidimas, tai
tik įvada. Prie kiekvieno palie-
stojų klausimo, kiekvieno apta-
riamojo fakto, vertėtų ilgai ap-
sistoti, jeigu tik norėtum nuod-
ugnai, sąžiningai išaiškinti.
Jaučiu, kad ir prie didžiausio no-
ro nepajiegčiau to atlikti.
Vienodai pilkas Rusijos gyve-
nimas, o turintis galę biurokra-
tizmas stengiasi kuo galėdamas
palaikyti tą pilkumą. Tik kar-
tais, tarytum prašvaistė, regia-
ma liaudies sąmonė, bet neil-
gam trukus viskas vėla sutirštė-
ja.
Dar tuomet, kuomet rusų ka-
reivija buvo užėmus Galiciją,
jautėsi ar išties bus galima iš-
silaikyti. Metų pradžioje atsto-
vai kreipėsi į karės ministerį
Suchomilovą, klausdami ar už-
teks ginklų, šovinių. Biurokra-
tizmas nekenčia į jo reikalus k-
šimosi. Ne jusų tai darbas, bu-
vo atsaku, visko užteks. Bet tik-
renybė nurodė kaip tik priešin-
gai. Subruzd Rusija. Užsiga-
vo josios savymeilė, visuomenės
savymeilė. Ir ji prabilo užgau-
ta biurokratizmo pasekmėmis.
Tartum ir valstybės sferuose pa-
putė nauji vėjelai: vienus mi-
nisterius atstatydo, juos pa-
keitė kitais, bent kiek pažange-
niais. Bet nejaugi vien tik as-
menų keitimas gali keisti vals-
tybės politikos kuną? Skaudžiai
apsirinka panašiai galvojantieji.
Visuomenė nori žinoti visą rei-
kalų stovį. Ji reikalauja, nors
ir tyliai, konstitucijos palaiko-
Dumos sušaukimo. Išsipildo.
Daug išgirsta ko naujo, apgai-
lėtino. Mąsto — dabar tai pra-
dėsime gyventi, dabar visi su-
tartinai dirbsime, idant kuo nors
prididėti prie priešų pergalėjimo,
nuveikimo. Kiekvienas progresy-
syvis rusas tiki į Rusiją, tiki į
jos galę, tik reikia duoti teisę
tam viskam išbujoti, nereikia
slėpti tikrenybės. Apgauta ji
jėško kitokių išėjimų, josios
vaidentuvė nurodo kitas nors ir
ne tikras priežastis. Spėka,
energija, negali tauptis žmogu-
je; ji privalo rasti sau pritaikini-
mą. Nesiseka armijai — kas
tam kaltas? Aišku ne savi. Vo-
kiečiai? Kieno tai ranka nuro-
dė juos. Ir policijos patarimu,
gal but ir pagalba, rengiamos
Rusijoje gyvenantiems vokie-
čiams (Rusijos pavaldiniams)
skerdynės. Rusai moka ir mėg-
sta ruošti skerdynes, skerdynė-
se jie jėško daugelio klausimų
išsiaiškiniimo. Iš senų, istorijos
laikų, mušė "strielcus", paskui
bajorus, skerdė žydus, armėnus,
dabar emė mušti vokiečius. Ir
vis klausia: ar palengvėjo, ar
paaiškėjo klausimas? Ne! ne
tuo keliu eita.

Reik tikėti į Rusiją, ji nuolat
jėško, ji pilna "dievojieškoto-
jų", tik ne tais keliais slenka,
tikresni išėjimo takai yra skrai-
ste pridengti, yra akyliai saugo-
jami.
Atsiduso šalis, kuomet sukvie-
tė V. Duma, atstovų balsai ištie-
sų skambėjo drąsiai, tiek atvirai
kad kaip retai. Nenorėdami re-
gėti Rusijos pražuties, progresy-
vuojantieji ir liberalai susita-
rė, padarė bloką, idant Valsty-
bės Dumeje pravedus nekuriuos
įstatymus. Dešiniųjų pozicija
pradėjo drebėti, slinkti iš po ko-
jų.
— Ne mes Rusijai, o Rusija
mums, — atmintini tie Marko-
vo II žodžiai. Ir jų brolija su-
judo spiestis "juodųjų" (ar tik
ne nuo žodžio juodašimtis) blo-
kan. Jie vadovaujami buvusių
ministerių — Maklakovo, Ščeg-
lovitovo, ką tik mirusiojo Durno-
vo — žadėjo reaguoti, idant val-
dantieji neužkrėstų nauju kursu.
Tų naujų minčių skleidėju yra
Maskva. Ji visuomet prabyla,
kuomet valstybėj jaučiamas pa-
vojus. Neveltui tiek galingai,
tiek daug tariančiai kiekvieno
ruso sielai sako du žodžiu —
Maskva prabilo (Moskva zago-
vorila). Pritaikink tą tarinį prie
kito miesto ir įtekmingumas
žus, skambės netgi vulgariai.
Maskva prabilo, kuomet 17 šim-
tetyje Rusiją glemžė lenkai, ji
nepagalėjo žmonių, sunų; Mas-
kva velijo sudegti 19 šimtmet-
je, kad tuomi nulemti Rusijai
pergalėjimą; Maskva nebuvo
pasyvi žiūrėtoja ir viesiems at-
mintiniais penktais metais. Da-
bar ji irgi prabilo, o jos balsas
plačiai pasklydo Rusijos ribose,
retoje vietoje neradamas užuo-
gautos. Tik valdantieji sluogs-
niai likosi kurti.
Rugpjūčio 18 d. Miesto Dumos
posėdyje buvo priimta rezolucija,
nekurie punktai šiaip skam-
ba:
"Pergalėjimo pamatu yra ša-
lies ir liaudies atstovų vienijima-
sis. Maskva tiki, jeigu šioje iš-
tirimio valandoje Valstybės Du-
ma sugebės išreikšti tikrą šalies
upą, poriniame palaikyme kurio
Duma sems spēkas, idant iki pa-
baigai davedus prakilnius josios
privalumus.
"Atsakomoji dabartinė užduo-
tis reikalauja sutverti vienai-
manančią, stiprią visuomenės
užsitikėjimu valdžią. Jos vado-
vystoje privalo būti toksai as-
muo, kuriam tiki visa šalis."
Rytojaus saulei pakilus, tą
mintį pakartojo biržos ir prekė-
jų draugijų išrinktieji. Pirmų-
jų rezolucijoje pabrėžta, kad
"tuč-tuojau ministerijos tary-
bon reikalinga pakviesti asme-
nis, turinčius platų visuomenės
užsitikėjimą; minėti asmenis pri-
valo turėti tokią valdžią, idant
galėtų atstatydinti valdžios na-
rius, nežiurint kokią vietą jie
užimtų."
Antrieji išreiškia, kad
"nieko nelaukiant ministerių
tarybon reikalinga pakviesti as-
menis, turinčius didį visuomenės
užsitikėjimą, idant viskame ga-
lėtų veikti sąryšyje su Valstybės
Duma ir šalimi. Tiktai tokiose
sąlygose galima pasiekti tikrą
caro su liaudimi vienijimąsi, o
tame pergalėjimo įvykdinimas".
Tai yra rezolucijos toli-gra-
žu ne demokratiniiais obalsiais
besivaduojančiais asmenų ir
sluogsnių. Bet tasai reiškia tą,
kad ir tie sluogsniai suprato,
prie ko gali privesti dabartinis
valstybės tvarkos surėdymas.
I Maskvos rezolucijas atsiliepė
daugumos Rusijos miestų du-
mos, įvairios organizacijos. Ne-
kurie dešinieji laikraščiai žymiai
pasliko kairėn. V. Dumas at-
stovų tarpe kilo mintis, kad no-
rint pasekmingai veikti ir dar-
buotis reikalinga sutverti tokią
daugumą, kurie galėtų prvesti
(balsuojant) visus sumanymus.

Ant to'o pagrindo ir įsisteigė
progresy vis blokas. Rusija
džiaugėsi, tarytum, tikrai ras iš-
ganymą, tarytum baigsis senų
ministerių įtekamė.
Bet, kiek tankiai visuomeni-
niame Rusijos gyvenime atsitin-
ka tasai "bet". Šalies gynimo
komiteto posėdyje Nikolajus II
aiškiai išsitarė, kad dabar visą
domą reikia kreipti į priešų per-
galėjimą, o vidinius valstybės
reikalus atidėti karei pasibaig-
us.
(Dar bus)

Lietuviai Amerikoje.
BALTIMORE, MD.
Dvejis prakalbos.
Spalio 31 d. buvo LSS. 14 kuo-
pos parengtos prakalbos Lietu-
viškoj svetainėje, ant Barre gat-
vės. Kalbėjo drg. J. Šukys iš
Brooklyno, N. Y. Kalbėtojas
pradžioje savo prakalbos apgai-
lestavo, kad publikos labai ma-
žai tesusirinko (buvo apie 40 ar
50). P. Šukys žadėjo kalbėti
apie socializmą, bet pradėjo nuo
klerikalizmo ir kalbėjo apie tau-
tiečius. Kalbėdamas apie tau-
tiečius nurodė, jog tautiečiai da-
linasi į dvi dali: vieni stovi ar-
čiau prie klerikalų, o kiti dau-
giau radikališki. Pasakodamas
apie tai kaip tautiečiai nori pa-
kelti savo tautą ir kultūrą, maž-
daug šiaip išsireiškė: — Jie dau-
giausia agituoja užtat, kad rei-
kia remti savuosius biznieriūs, o
biznieriūs, budami augščiau pra-
siekė, geriau išauklės savo vai-
kus, daugiau juos pramokys. O
tada jie, budami mokyti, pakels
augštai mūsų tautą ir kultūrą
svetimitaučių akšje, bet tuo tar-
ju jie pasėja neapykantą ant
svetimitaučių biznierių, kaip tai
žydų, vokiečių, francuzų ir kt.
Toliau sako, jeigu kur lietuviai
darbininkai dirba, pavz. pas lie-
tuvų kontraktierių, ir jeigu jie
norėtų pagerinti savo buvį, tai
jiems nevalia streikuoti, nes jie
streikuodami prieš savo tautie-
tį nupuldys ne tik savo tautą,
bet ir kultūrą... Tokie tai buvo
p. Šukio išvedžiojimai apie tau-
tininkus. Toliau kalbėjo apie
socialistus ir jų nuopelnus. Gir-
di, Sąjungai tvieriantis daugus
mas socialistų visai nesuprato
socializmo, arba jei ir suprato,
tai labai mažai, ir del to tuo sy-
kių į Sąjungą įsispraudė daug
negery žmonių. Bet dabar, sa-
ko, jau mes apvalėme Są-gą nuo
tokių žmonių ir jau "jų pas mu-
mis nėra." Liepė būti so-
cialistams pavizdingais žmo-
nėmis, ne girtuokliais ir ne ka-
zirninkais. Karštai ragino vis-
us prie darbo. Sako, per šitą
10 metų mes nevisi dirbom, bet
kiek mes nuveikėme. Mes turi-
me 6 socialistiškus laikraščius ir
tuoj gims septintas. Musų laik-
raščiai dabar turi kur-kas dau-
giau skaitytojų, negu sudėjus į
kruvą klerikalų ir tautininkų
laikraščius. Mes savo darbštu-
mu privertėm dirbti ne tik tau-
tininkus, bet ir tą tingiausių ele-
mentą — kunigus. Mes pradė-
jome statyti teatrus, rengti kon-
certus, prakalbas, paskaitas,
referatus. Tautininkai matyda-
mi, kad socialistai veikia, tai jie
neatsileido, o paskui ir kunigai
pradėjo veikti. Kiek tame p.
Šukio pasakyme yra teisybės,
apie tai tegul sprendžia patįs
skaitytojai.
8 val. vakare buvo prakalbos
P. P. darbininkų unijos lietuvių
skyriaus. Kalbėjo vienas anglas
ir J. Smitas, I. W. W. organiza-
torius. Drg. J. Smitas kalbėjo
gana karštai apie darbininkiš-
ką judėjimą ir pakritikavo A.
C. W. of A. unijos vadovus. To-
liau aiškino apie P. P. unijos
principus. Kalbėdamas apie
Chicago rubsuvių streiką,
kvietė "amalgameitus" veikti su

industrialistais išvieno, nes vei-
kiant išvieno būtų kur-kas ge-
resnės pasekmės ir lengviau bu-
tų galima sustabdyti ir tą ske-
bavimo darbą.
Kalbėjo nuosekliai ir nieko
neužkabinėjo bereikalingai. Tą
liudyja bent šitas faktas, kad
"amalgameitų" organizatorius p.
Sinkus nedavė nei vieno užklaui-
simo. P. J.—as.

PROVIDENCE, R. I.
"Jaunuomenės Apšvietos
Draugija" lapkričio 7 d. paren-
gė prakalbas. Kalbėtojas, p. S.
E. Vitaitis, buvo parkviestas iš
So. Bostono. Tvarkos vedėju bu-
vo pirmininkas Vincas Velžis.
Pirmiausiai A. Tucioniūtė skam-
bino ant piano, o paskui p. S. E.
Vitaitis kalbėjo apie pagerini-
mą šeimyniško gyvenimo ir apie
vertę jaunuomenės draugijų.
Toliau dvi lietuviškos puikiai pa-
griežė ant amuikų. Antru atvė-
ju p. S. E. Vitaitis kalbėjo apie
dabartinę karę ir paragino žmo-
nes, idant nepamirštų tų, kurie
yra nuo karės nukentėję. Toliau
ragino Providence lietuvius pa-
didinti S. L. A. kuopą ir paaiš-
kino šio-susivienijimo naudą.
Pagaliau buvo nurodyta, jog
tie, kurie norėtų lankyti vakari-
nė mokyklą, gali tą lengvai at-
siekti. Vakarinė mokykla yra
ir lietuviškas mokytojas, kur-
is gali angliškai mokyti. Prie
J. A. D. prisirašė 24 nau-
ji nariai. Taigi ši nau-
ja draugija, vos dviejų sa-
vavičių senumo, turi jau 45 na-
rius, t. y. vaikūnus ir merginas.
Jaun. Ap. Dr-ja nutarė pareng-
ti balių, kuris atsibus 27 lapkri-
čio. O tai vis judėjimas naujos
draugijos!

Čionbuvis.

Lietuvių pabėgelių gyvenimas.
Pradedant nuo Vitebsko vi-
sais keliais kuone kas valanda
eina traukiniai gruste prigrusti
pabėgėlių. Gabėnama jie į Smo-
lenską, Jekaterinoslavą, Toms-
ką... lietuviai — daugiausia į
Orlą, Tulą ir Voronežą. Taip
sako važiuojantieji pabėgėliai.
Kauniškiams, kurie buvo apsi-
stoję Vilniaus gub., buvo nuro-
dytas toks maršrutas — Vileika,
Riečki, Dokčica, Lepelis ir Sta-
roje Sielo, bet maršrutas suiro,
ir lietuviai išsiblašė visais ke-
liais. Didžioji dalis kauniškių
ir suvalkiečių eina pro Minską.
Benicos maitinamasis punktas
su daugiau ne 2.000 pabėgėlių
išsikėlė ir keliauja Minsko lin-
kon. Jie eina su visa manta,
vežimais, arkliais (kurių pri-
skaitoma 500) ir t.t., o aplink
Minską laukai juodi-juodutėliai,
gyvulių numotai, ištrypti, paša-
ras rekvizuotas. Taigi nukrei-
pėm juos truputį į šalį į Kolo-
dišcė. Minske suorganizuoti su-
stojamieji-maitinamieji punk-
tai ir tariamasi del suderinimo
darbo kitomis veikiančiomis or-
ganizacijomis. Pradedant nuo
10 d. rugsėjo pabėgėlių skaičius
ir jų grudimas Minską pradė-
jo eiti mažyn. Pabėgėliai trau-
kiasi toliau į rytus traktais į
Iugumą, Bobruiską, Borisovą ir
Smolenską. Rekvizicijos komi-
sijos visą laiką skirsto rekvizi-
cijai vietas ir dienas ir vis su-
vilioja žmones. Žmonės visi ni-
sikamavę.
Bologojos I stotyj radau ap-
lankymo dienoj pravažiuojančių
pabėgėlių lietuvių 113. Važiavo
iš Suvalkų, Kauno gub., iš Ry-
gos ir Sarmarų ir Kostromą.
Bologojos II stotyj skirsto va-
gonus, kur kuriuos pabėgėlius
vežti. Užtikau tris pabėgėlių
traukinius.
Glubokojos ir skyriaus Komi-
tetas ir pabėgėliai išvažiavo to-
liau.
Polocke begalinės daugybės
pabėgėlių visų tautų. Kiek lie-

tuvių, bendrame sukuryj patirti sunku.

Dysnoje Komiteto skyrius šelpia pravažiuojančius pabėgėlius išimtinai pinigais. Jokios pastovios organizacijos sudaryti negalima.

I Drują, Breslavę, Vidžius ir Dirsvetas jokių būdu nuvažiuoti negalima.

Orsoje radau tarp daugybės kitų trečią parą vargstančius 33 lietuvius. Išsiunčiau atskiram vagone į Nižnij Novgorodą.

Minske sudarėme su P. Žitkevičium Komiteto skyrių. Kiekvieną dieną atsiranda naujų pabėgėlių. Tik viena diena užėjau 20 vežimų lietuvių pabėgėlių iš Suvalkų pusės ir 100 vežimų iš Varėnos. Buvo visų veikiančių organizacijų atstovų jungtinis posėdis.

Iš Slesoraicio gauta telegrama, kad Bologojos geležkelio stotyje pabėgėlius veža atdaromis platformomis. Rudens šalčiai ir lietus sirgdina žmones. Slesoraiciumi atkreipus į tai dėmesį, važinėjimo revizorius aštriai atsakęs pašaliniai neturį kištis.

(žiūr. ant pusl. 1)

Ivairios žinios.

tektyvai klausinėjo jų per čielą naktį įvairių dalykų, butent — surištų su buvusiais streikais amunicijos dirbtuvėse ir kitokių. Užbaigus tirinėjimus, policija lapkričio 10 d. paskelbė, jog broliai Gondos suteikė svarbių informacijų kaslink "centralių galybių agentų", kurie veikia Amerikoje, ir kaslink Austro-Vengrijos agentų, kurie praeitą vasarą apsilankė Bridgeporte prieš-pat streikus amunicijos dirbtuvėse.

Tuodu broliai taipgi paaiškino, sulig policijos nurodymų, kokių būdu jie priėjo prie to, kad pasiryžo reikalauti iš Juliaus Pirnitzerio, New Yorko Trans-Atlantic Trust Co. prezidento, \$2,000, del kurio reikalavimo juodu tapo suareštuoti.

Pirnitzeris turi banką taipgi ir Bridgeporte. Broliai Gondos sako, jog jis Amerikoje kontroliuoja didžiumą austrų ir vengrų finansinių biznių. Sulig policijos, juodu nurodė, kad kiek laiko atgal rivalai bankieriai prašė jų, kad juodu sudarytų kampaniją ir pradėtų veikti prieš Pirnitzerio bankus. Juodu priėmė nuo jo rivalų \$2,000, bet pirm pradėsiant veikti permė savo nuomones ir nutarė, kad Pirnitzeris yra per daug galingas ir delto neįveikiamas. Todėl, kaip pasakoja policija, juodu pasiryžo prašyti iš Pirnitzerio \$2,000,

kuriuos jie priversti buvo sugrąžinti jo rivalams.

Prieš pat brolių Gondos suareštavimą, juodu įskundė Pirnitzerį, buk jis yra centralių galybių agentu, ir jog jis parupino fondus leitenanto Roberto Fay'o ir kitų veikimui. Pirnitzeris šitą reikšmiai užginčijo. Ir policija neturint davadu, kurie nurodytų, kad Pirnitzeris kokių nors būdu prisidėjęs prie paminėto veikimo.

AUTOMOBILIAI UŽMUŠĖ 227 ŽMONES.

Chicago, Ill. — Koroneris Hoffman lapkričio 10 d. paskelbė, jog nuo gruodžio 1 d. praeitų 1914 metų ligi lapkričio 1 d. š. m. Cook'o paviete (Chicagoj) automobiliai užmušė 227 žmones.

CHINIJA ATIDĖJO REFORMAS.

Washington, D. C. — Atėjęs iš Kinijos sostinės Pekino į Washingtoną pranešimas sako, jog Kinijos valdžia paskelbė, kad reformų įvykinimas liko atidėtas ligi kitų metų. Taigi Kinijos respublika dar nebus panaikinta.

Vietos žinios.

ADOMAS IR JIEVA.

Lapkričio 12 d. lietuvių svetainėje Gabija pastatė dviejų veiksmų operetę: **Adomas ir Jieva**. Veikalas daugeliui žinomas. Pirmame veiksmo Adomas prie savo pirkelės kerta malkas, o Jieva — jo žmona siuvinėja. Adomas dejuoja del sunkaus gyvenimo ir kaltina savo žmonos pramotę — pirmąją Jievą, kam ši prigundžiusi Adomą valgyti uždraustą vaisių, Jieva gi sako, kad jos pramotės nusidėjime buvęs kaltas patsai Adomas. Ant galo randa kad jiedu abudu vargę gyvena ir ima trokšti, kad į rojų bent koją galėtų įkelti... Šitai išgirsta grafas, kuris tuojuo įsako juodviem persikelti į rojų — jojo mamus, kur duosiąs visko, ko tik norėsią per visą gyvenimą, tik vieno daikto per tris dienas negalėsią daryti: pažiūrėti, kas yra padėtoje vazoje. Tai išgirdę Adomas su Jieva linksmi eina "rojun", čia, teisybė, visko

randa, bet Jieva taip užsigeidžia pažiūrėti, kas yra vazoje, kad nei "tvirtasis" Adomas neatsilaiko — pažiūri. Bet pakėlus dangtį — išleikia paukštukas. Ateina grafas, randa paukštuką išlėkusi, — vadinasi, kvotimai neišlaikyti ir Adomas su Jieva išvaro "iš rojaus."

Toksai turinys. Atlikimas toksai, kad iš mėgėjų negalima daugiau nei norėti. Sunku pasakyti, kas buvo geresnis — Adomas ar Jieva, jeigu priimti omenyn juodviejų rolių skirtumą. Del trukumų, tai Adomas vietomis gal pašaržavo, o Jieva vietomis butų galėjusi buti truputį gyvesnė. Bet tai mažmožiai.

Muzika M. Petrausko. Jo ir režiserija, ir dirigavimas. Orkestros miniatura (kornetas, smuikas ir pianas), gana pasekmingai pavadavo tikrąją orkestrą. Dekoracijos šį kartą taipgi buvo neblogos. Apskritai "Gabija" šiuomi vaidinimu galėjo publiką pilnai patenkinti. Tik po vaidinimų "Gabijoje" lyg ko-tai truksta. Kaip šoka — šoka, bet sustojus šokti nėra jokio gyvumo. Kitur panašiuose atsitikimuose gyvumo suteikia įvairūs žaislai, skrajajamoji krasa. Kodel to negalėtų buti "Gabijoje"? A?..

Per Taikos prakalbas, 7 lapkričio, Lietuvių svetainėje, surinkta buvo 10 dol. ir 13 c. Tuos pinigus perskaite, K. Jurgeliunas ir P. Bartkevičius, pridavė man. Apmokėta už svetainę 10 dol., o likusių 13 centų, be abejonės, neužteko krasos reikalams. Kiek truko, to gerb. visuomenės žiniai nepriduodu. Taikos susirinkimo vedėjas

M. Petrauskas.

Suareštavo lietuvių biznierių. Ketvergo, lapkričio 11 d. vakare So. Bostono policija suareštavo K. Urboną ir patraukė teisman užtai, kad jis budamas po įtekme svaiginančių gėrimų važiavo su automobiliu. Mat, Urbonas prie Douglas gatvės įvažiavo į kitą automobilį. Susidurus dvim automobiliams, Urbono automobilis susisuko į šoną, perbėgo per šalvygatvį ir išmetė savo poną; Urbonas krisdamas susimušė nosį ir apsikruvino veidą ir rankas.

Pajieškome Agentų.

Reikalingi keliaujanti agentai "Ateities" platinimui. Duodame geras išligas. Kurie norėtų užsiimti tuomi darbu malonės kogeičiausiai atsišaukti į "Ateities" Administraciją.

Reikalingi Vyrai

Visokiems darbams: ant farmų, geležinkelių prie paprastų darbų ir į girias.

43 U. S. Employment Office, PORTLAND STREET, BOSTON, MASS.

Lietuviška Muzikos Konservatorija

395 W. Broadway, So. Boston, Mass. Inkorporuota 1915. Prez. ir Direk. Mikas Petrauskas. Mokslo metų pradžia Spalio 11 d. Mokinama visi klasiški muzikos skyriai: dainavimas, kompozicija, pianas, smuika, kornetas, klarnetas ir tt. Mokslas pigus.

Gerai Kriaučiai.

Pasiuvame kogeriausiai sulig naujausios mados

Vyrams Siutus ir Overkotas.

Jeigu norite turėti gerus rūbus pigiai, tad ateikite pas mus. Taipgi išvalom ir išprosinam visokias vyrų ir moterų drapanas.

Z. BUDRECKIS,

222 Broadway, So. Boston, Mass.

— ir —

20 Ames St., Montello, Mass.

Geriausia Agentura

Real Estate ir Insurance.

Parduodu Namus, Lotus ir Farmas. Išrendavoju kambarius. Esu Notarijušu ir Taikos sudžia. Visados patarnauju greitai ir sąžiningai. Visokius patarnimus suteikiu dykai.

M. CORAN,

366 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 21087

Rezidencija: 219 D St., South Boston.

Namu Kontraktorai

Budavojam naujus ir taisom senus namus. Norintieji įpashbudavoti ar pataisyti savo namą, kreipkitės pas

WALDO J. DAUKSHA,

Widge & Realty Co.

215 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 605

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O. D.

Akių Specialistas.

399a Broadway,

Tarpe E ir F gatvių. South Boston.

Reinkotu Dirbtuve

Dirbam visokios mados Reinkotus Agentams, Krautuviams ir ant užsakymo privatiškiems žmonėms. Užsisakykite Reinkotą pas mus o tikrai džiaugsitės.

So. Boston Raincoat Co.

344 W. Broadway, So. Boston, Mass.

GERAS SIUVEJAS

Siuvame Siutus, Overkotas ir visokius drabužius Vyrams ir Moterims. Zemos kainos — darbas garantuojamas. Visados galima pamatyti sampelius ir naujas madas. Prie šapos taipgi užlaikome ir vyriškų drabužių krautuve.

PETRAS BUZEVICIA,

53 Exchange St., Athol, Mass.

Tel. Connections.

JUOZAS ZUPKAUSKAS

Šiuomi prsneša visiems savo draugams, kad jis yra sąryšyje su didžiausia Drabužių, Vyrų Aprėdaly ir Čevėrykų Krautuve, kurią užlaiko

S. H. HARRISON COMPANY,

662-672 WASHINGTON ST., KAMP. BEACH ST.

Parodykit prielankuma

tikram savo tautiečium, o aš stengsiuosi jums užtai atsimokėti parduodamas geriausiai padarytus visam pasauly drabužius. Augščiaui minėta firma suteikė man tiesą, parduoti visiems lietuviams specialiosiomis kainomis kad tuomi juos užganadinti. Todėl ateikite visi ir duokite man progą parodyti jums puikiausius HARKO SIUTUS ir OVERKOTUS — ištikrųjų geriausius gatavo drabužius visam Bostone, už sekančias kainas: nuo \$12.50 iki \$25.00

Juozas Zupkauskas

Įsidėkite gerai adresą:

HARRISON CO.

662-672 Washington St., Boston.

Bukit Linksmi.

Didžiausia bėda tiems, kuriems skauda kojas nuo netikusių čevėrykų. Jie šlubuoja, bėdavoja ir dejuoja, kad turi kornus, o vis tai priežastis blogų čevėrykų. Ateik pas mane ir nusipirk gerus čevėrykus, o busi linksmas visados, nes aš turiu plačių čevėrykų, padarytų specialiai del lietuviškų kojų; kuriuos galima pritaikyti visiems vyrams ir moterims.

C. P. YURGELUN,

377 WEST BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Didelis Sklodos

J. P. Tuinila, Savininkas

TELEPHONAS OXFORD 4900

Užlaikome Deimantus, Laikrodžius ir visokius Ziedus. Taipgi mes parduodame visokius

SIUTUS IR OVERKOTUS

\$3.00 PIGIAUS

negu kad reikia mokėti bile vienoj Bostono krauvėj. Duodam viską ant bargo — lengvų išmokėsių. Užlaikom keliaujančius agentus kurie paima orderius ir pristato tavorą Reikalingi agentai kiekvienam mieste Amerikoje ir Kanadoje. Didelį nuosimtį duodom perkupčiams. Naują didelį katalogą siunčiam ant pareikalavimo, prisuntus 25 c. stempomis. Musų agentai: J. M. Nevetskas, S. Čapas, J. S. Ananias, M. Liutkus, F. Witkauskas, J. Sidlauskas ir J. Lapienius.

J. P. TUINILA,

822 WASHINGTON ST., BOSTON, MASS.

TEATRAS!

Sekantis "Gabijos" vaidinimas bus muzikaliska operetė

"Malunininkas ir Kaminakretis"

Muzika M. Petrausko.

Vaidins gerai išsilavinę artistai-solistai ir visas "Gabijos" choras. Grajis orchestra Jurgio Dragašiaus. Aktorius, chorą ir orkestrą diriguos pats veikalo gerb. kompozitorius Mikas Petrauskas.

Po vaidinimo bus šokiai ir tėsis iki vėlai.

Sis vakaras bus Subatoj, 20 Lapkr.-Nov. 1915 m., Pradžia 8 val. vakare,

LIETUVIŲ SALEJE,

Kamp. E ir Silver St., So. Boston, Mass.

Sirdingai visus užprašo — Draugija "Gabija".